

12.12.2023

Asia/3

§ 247

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan käyttötalousmäärärahoista myönnettävät avustukset vuodelle 2024

HEL 2023-013000 T 02 05 01 00

Päätös

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti esitystekstistä ilmenevin perustein myöntää järjestöille avustuksia vuoden 2024 toimintaan yhteensä 1 010 000 euroa liitteenä 1 olevan taulukon mukaisesti.

Samalla sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti avustusten ehdoista seuraavaa:

- Rahoitus tulee käyttää vuoden 2024 aikana avustuksen käyttötarkoitukseksi nimettyyn toimintaan helsinkiläisiin kohdistuvana.
- Avustusta ei saa käyttää toimintaan, jota kaupunki hankkii avustuksen saajalta ostopalveluna. Mikäli avustettava toiminta muuttuu vuoden aikana kilpailutuksen tai muun järjestelyn seurauksena järjestön kaupungille tuottamaksi ostopalvelutoiminnaksi, tulee järjestön ilmoittaa asiasta kaupunginkansliaan, jotta avustuksen maksatus voidaan keskeyttää ja tarvittaessa sopia avustuksen takaisinmaksusta.
- Avustuksen käytöstä tulee antaa selvitys kaupunginkanslialle vapaa-muotoisella kirjallisella selvityksellä vuoden 2025 kesäkuun loppuun mennessä, mikäli avustuksen saaja ei hae avustusta vuodelle 2026. Muutoin selvitys tulee antaa vuotta 2026 koskevan avustushakemuksen yhteydessä. Mukaan tulee liittää yhdistyksen vuoden 2024 toimintakertomus, vahvistettu tuloslaskelma ja tase, tilin- tai toiminnantarkastuskertomus sekä allekirjoitettu vuosikokouksen pöytäkirja, josta ilmenee tieto vastuuvapauden myöntämisestä.
- Järjestöjen tulee toiminnassaan ja taloudenpidossaan noudattaa kaupunginhallituksen 28.10.2019 § 723 hyväksymiä, tämän päätöksen liitteenä 4 olevia Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeita.
- Avustusten saajien on pidettävä kirjanpito kirjanpitolain (1336/1997) ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten edellyttämällä tavalla ja järjestettävä kirjanpitonsa siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta seurata.
- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan mahdolliset saatavat korkoineen vähennetään avustuksesta ennen sen maksamista avustettavalle järjestölle.

12.12.2023

Asia/3

- Avustukset voidaan periä takaisin, mikäli ilmenee seikkoja, ettei edellytyksiä avustuksen myöntämiselle ole ollut.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti kehottaa kaupunginkansliaa huolehtimaan avustusten maksatuksesta niin, että avustusten ensimmäinen ja toinen erä maksetaan samassa yhteydessä helmikuussa, kolmas erä maksetaan kesäkuussa ja neljäs erä syyskuussa kaupungin avustusten yleisohjeiden mukaisesti.

Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta suosittaa järjestöjä ilmoittamaan avustuksella tuetusta toiminnasta ensisijaisesti Palvelutietovarannossa (PTV) tai vaihtoehtoisesti Hyte ry:n ylläpitämän Lähellä.fi-palvelussa.

Käsittely

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuul-la asiassa kutsuttuja asiantuntijoita, eivätkä nämä siitä syystä osallistuneet kokoukseen.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Daniel Sazonov: Muutetaan päätöstä siten, että sen ensimmäinen kappale kuuluu: "Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päättää esitystekstistä ilmenevin perustein myöntää järjestöille avustuksia vuoden 2024 toimintaan yhteensä 1 010 000 euroa liitteenä 1 olevan taulukon mukaisesti."

Muutetaan liitteen yksi taulukko siten, että:

De Sjukas Väl i huvudstadsregionen rf:lle myönnetään 5000 euroa. Avustus tulee käyttää sotepe-palveluita tukevaan ja täydentävään toimintaan, ei korvaavaan.

Helsingin Pelastusliitto ry:n avustusta kasvatetaan 5000 euroa niin, että lopullinen avustussumma on 91 500.

Kannattaja: jäsen Björn Månsson

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavasti.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Titta Reunanen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 09 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Marianne Neijonen, koordinaattori, puhelin: 09 310 29263
marianne.neijonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan avustukset vuodelle 2024 (lautakunnan päätös 12.12.2023 § 247)
- 2 Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan avustukset vuodelle 2024 (esitys)
- 3 Taloustiedot hyte ja sotepe -avustukset 2024
- 4 Koonti hyte ja sotepe -avustusesitys 2024 (lautakunnan päätöksen 12.12.2023 § 247 ja lausunnon 12.12.2023 § 248 mukainen)
- 5 Koonti hyte ja sotepe -avustusesitys 2024 (esitys)
- 6 Avustuskriteerit sotepe ja hyte
- 7 Kaupungin avustusten yleisohjeet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Otteet

Ote

Hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Liite 1

Liite 2

Liite 6

Liite 7

Päätösehdotus

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päättää esitystekstistä ilmenevin perustein myöntää järjestöille avustuksia vuoden 2024 toimintaan yhteensä 1 000 000 euroa liitteenä 1 olevan taulukon mukaisesti.

Samalla sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päättää avustusten ehdoista seuraavaa:

- Rahoitus tulee käyttää vuoden 2024 aikana avustuksen käyttötarkoitukseksi nimettyyn toimintaan helsinkiläisiin kohdistuvana.

- Avustusta ei saa käyttää toimintaan, jota kaupunki hankkii avustuksen saajalta ostopalveluna. Mikäli avustettava toiminta muuttuu vuoden aikana kilpailutuksen tai muun järjestelyn seurauksena järjestön kaupungille tuottamaksi ostopalvelutoiminnaksi, tulee järjestön ilmoittaa asias-

ta kaupunginkansliaan, jotta avustuksen maksatus voidaan keskeyttää ja tarvittaessa sopia avustuksen takaisinmaksusta.

- Avustuksen käytöstä tulee antaa selvitys kaupunginkanslialle vapaa-
muotoisella kirjallisella selvityksellä vuoden 2025 kesäkuun loppuun
mennessä, mikäli avustuksen saaja ei hae avustusta vuodelle 2026.
Muutoin selvitys tulee antaa vuotta 2026 koskevan avustushakemuk-
sen yhteydessä. Mukaan tulee liittää yhdistyksen vuoden 2024 toimin-
takertomus, vahvistettu tuloslaskelma ja tase, tilin- tai toiminnantarkas-
tuskertomus sekä allekirjoitettu vuosikokouksen pöytäkirja, josta ilme-
nee tieto vastuuvapauden myöntämisestä.

- Järjestöjen tulee toiminnassaan ja taloudenpidossaan noudattaa kau-
punginhallituksen 28.10.2019 § 723 hyväksymiä, tämän päätöksen liit-
teenä 4 olevia Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeita.

- Avustusten saajien on pidettävä kirjanpito kirjanpitolain (1336/1997) ja
sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten edellyttämällä tavalla
ja järjestettävä kirjanpitonsa siten, että avustuksen käyttöä voidaan kir-
janpidosta seurata.

- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan mahdolliset saatavat korkoi-
neen vähennetään avustuksesta ennen sen maksamista avustettavalle
järjestölle.

- Avustukset voidaan periä takaisin, mikäli ilmenee seikkoja, ettei edel-
lytyksiä avustuksen myöntämiselle ole ollut.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päättää kehottaa kaupungin-
kansliaa huolehtimaan avustusten maksatuksesta niin, että avustusten
ensimmäinen ja toinen erä maksetaan samassa yhteydessä helmi-
kuussa, kolmas erä maksetaan kesäkuussa ja neljäs erä syyskuussa
kaupungin avustusten yleisohjeiden mukaisesti.

Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta suosittaa järjestöjä il-
moittamaan avustuksella tuetusta toiminnasta ensisijaisesti Palvelutie-
tovarannossa (PTV) tai vaihtoehtoisesti Hyte ry:n ylläpitämän Lähellä.fi-
palvelussa.

Esittelijän perustelut

Kumppanuuspäällikkö ***** ja koordinaattori ***** ovat kutsut-
tuina asiantuntijoina.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja kaupunginhallituksen hyvin-
voinnin ja terveyden edistämisen avustukset

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto päätti kokouksessaan 6.6.2022 § 27, että kaupunginkansliaan keskitetään kaupunginhallituksen valtionperintöjen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan käyttötalousmenoista myönnettävien avustusten hallinnollinen käsittely ja valmistelu. Avustuspäätösten sisällöllisessä valmistelussa tehdään yhteistyötä ja hyödynnetään kaikkien toimialojen asiantuntemusta. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antaa vuodesta 2023 alkaen lausunnon hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvistä avustuksista ennen niiden päätöksentekoa keskushallinnossa.

Avustusten myöntämistä koskeva päätöksenteko jakautuu sen mukaan, mistä määrärahoista avustuksia myönnetään. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yleiskatteellisen valtionrahoituksen käyttösuunnitelmassa olevien avustusmäärärahojen osalta päätös tehdään sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnassa (tai delegoinnin perusteella viranhaltija). Kunta-Helsingin budjettirahoitukseen perustuvassa avustustoiminnassa päätös tehdään keskushallinnossa (kaupunginhallitus tai delegoinnin perusteella viranhaltija). Avustusten jakamisessa kiinnitetään jatkossa korostetusti huomiota järjestöjen yleishyödyllisyyteen, toiminnan vaikuttavuuteen sekä järjestöjen omavaraisuuteen.

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) määritellään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät kunnissa ja hyvinvointialueilla. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 7 §:n 4 momenttia koskevassa perustelutekstissä todetaan, että järjestöjen toimintaedellytyksien turvaaminen voi tarkoittaa esimerkiksi harkinnan mukaan avustusten myöntämistä järjestöille. Valtion yleiskatteellista rahoitusta voidaan käyttää järjestöavustuksiin. Hallintosäännön 18 luvun 1 §:n mukaan järjestöavustusten jakaminen kuuluu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan tehtäviin.

Valtion rahoituksesta jaettavien avustusten tulee tukea sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä, joka kytkeytyy hyvinvointialueen lakisääteisiin tehtäviin (sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut).

Valtionperintömäärärahat ovat kaupungin talousarviomäärärahoja ja talouden eriyttämisveloitteen vuoksi niitä ei voi käyttää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan avustusten rahoittamiseen. Kaupungilla on oikeus hakea valtionperintönä saadun omaisuuden luovuttamista kunnalle. Perintökaaren (40/1965) 5 luvun 1 §:n mukaan perintö menee valtiolle, jollei perillistä ole. Perintökaaren 5 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan omaisuus voidaan luovuttaa myös sille kunnalle, jossa perittävä viimeksi asui. Kiinteä omaisuus voidaan lisäksi luovuttaa sille kunnalle, jossa omaisuus sijaitsee. Vuodesta 2023 alkaen kaupunginhalli-

tus on päättynyt valtionperinnöistä myönnettävistä kunta-Helsingin toimintaa täydentävistä hyvinvointia ja terveyttä edistävästä järjestöavustuksista.

Valtionperinnöistä jaettavien avustusten tulee ensisijaisesti tukea kunnan vastuuta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin, kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kaupunginhallitus vahvisti 8.6.2020 § 351 valtionperintönä kaupungille tulevien kuolinpesien varojen hakuperusteiksi ja käyttötarkoitukseksi sosiaali- ja terveystoimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan myöntämät avustukset toimintaan, jolla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Kaupunginhallitus on tehnyt 27.6.2022 § 508 päätöksen, jossa se vahvisti kyseessä olevasta päivämäärästä eteenpäin haettavien valtionperintönä kaupungille tulevien kuolinpesien varojen hakuperusteiksi ja käyttötarkoitukseksi avustukset toimintaan, jolla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Kyseiseen päätökseen asti valtionperinnöt on haettu vuonna 2020 määriteltyyn käyttötarkoitukseen.

Kaupunginhallitus päätti 26.9.2022 § 661 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan avustusten kriteerit.

Avustuskriteerit

Yleisperiaatteena on, että avustuksen piiriin hyväksyttävän toiminnan tulee tukea voimassa olevan kaupunkistrategian ja kaupunginvaltuuston hyväksymän lakisääteisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman tavoitteiden toteutumista. Avustuksilla tuetaan helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä edistävää sekä hyvinvointieroja kaventavaa toimintaa.

Avustusten jakamisessa kiinnitetään huomiota järjestöjen yleishyödyllisyyteen, toiminnan vaikuttavuuteen sekä järjestöjen omavaraisuuteen. Avustuksen saajalla tulee olla omaa varainhankintaa tai muuta toimintaresurssia (esimerkiksi vapaaehtoistyö), jotta toiminta ei kokonaan ole yhden ulkoisen rahoittajan tuen varassa.

Avustus kohdennetaan pääsääntöisesti välittömään auttamis- ja tukemistoimintaan, joten välillistä järjestötyötä, kuten yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa ja järjestön tunnetuksi tekemistä, ei ensisijaisesti avusteta eikä myöskään järjestötoiminnan hallinnollisia ja vieraanvaraisuuteen liittyviä kuluja (esimerkiksi kokouskulut, tarjoilut, toimistotarvikkeet, kalusteet, ATK, internet, AV-laitteet, puhelin, posti, matka- tai päivärahat, henkilökunnan koulutus, julkaisujen tilaaminen tai tuottaminen, korjausrakentaminen ja remontointi, yleiset kiinteistöhoitokulut) eikä

sellaisia ajanvietteeseen liittyviä kuluja, jotka järjestön tai osallistujien voidaan katsoa pystyvän kustantamaan itse (esimerkiksi luentopalkkiot, juhlat ja retket).

Avustuksia ei myönnetä kertaluontoiseen toimintaan. Toiminnan tulee olla pitkäjänteistä ja jatkuvamuotoista. Avustusta ei myönnetä uskonnolliseen tai poliittiseen toimintaan, eikä sellaiseen toimintaan, johon hakija saa muuta Helsingin kaupungin avustusta.

Pelastustoiminnan avustukset kohdennetaan järjestöille, joiden toiminta kytkeytyy onnettomuuksien ehkäisyyn, pelastustoimintaan tai väestönsuojelun edistämiseen Helsingin kaupungissa.

Vuoden 2024 avustusten haku ja viestintä ja saapuneet hakemukset

Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen avustusten hakuaja vuodelle 2024 oli 1.4.–2.5.2023. Kaupunginhallituksen vahvistamista avustuskriteereistä, avustushaun aukeamisesta ja hakuajasta julkaistiin tiedot suomeksi ja ruotsiksi sosiaali- ja terveystoimialan verkkosivuilla järjestöyhteistyö ja -avustukset alasivulla sekä kaupunginkanslian kuulutukset -sivulla 2.12.2022. Avustushaun aukeaminen kuulutettiin Helsingin Sanomissa sekä Hufvudstadsbladetissa 2.12.2022. Avustusviestintä on hoidettu hyvää hallintotapaa noudattaen ja riittävätasoisesti.

Kuulutuksessa kerrottiin, että avustushakemusten jättäminen tapahtuu ensisijaisesti sähköisesti Helsingin kaupungin asiointipalvelusivustolla (<https://asiointi.hel.fi>). Toissijaisesti avustusta sai hakea paperisella lomakkeella. Hakemusten ja liitteiden tuli olla sähköisessä asiointipalvelussa tai kaupungin kirjaamossa viimeistään 2.5.2023 kello 16.00.

Avustushausta järjestettiin avustusinfo 23.3.2023 Teamsin kautta. Kutsu avustusinfoon lähetettiin sähköpostitse 15.2.2023 vuosina 2022 ja 2023 avustuksia saaneille järjestöille sähköpostiosoitteeseen, jonka he olivat avustushakemuksessaan ilmoittaneet. Sähköpostissa oli tieto avustushaun aikataulusta, linkki avustuskuulutussivulle sekä infon ajankohta ja linkki infon tapahtumailmoitukseen sekä muuta ajankohtaista tietoa järjestöille.

Tiedot avustusinfosta julkaistiin myös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan verkkosivuilla järjestöyhteistyö ja -avustukset alasivulla sekä tapahtumailoituksena Helsingin kaupungin verkkosivuilla. Avustus-haun aukeamisesta julkaistiin myös hel.fi-uutinen 3.4.2023.

Pakollisia liitteitä koskeva hakemusten täydennyspyyntö lähetettiin hakijoille sähköpostilla 30.8.2023. Määräaika liitteiden toimittamiselle oli 15.9.2023 mennessä. Hakijoille kerrottiin viestissä, että mikäli pyydetyt

liitteet eivät saavu määräajassa, hakemus tullaan esittämään kaupungin yleisten avustusohjeiden mukaisesti hylättäväksi. Hakijoihin, joilla oli edelleen puutteita pakollisissa liitteissä 15.9. määrärajan jälkeen, oli vielä yhteydessä 3.10. ja annettiin lisäaikaa 10.11. asti toimittaa kokonaan puuttuvat tai puutteelliset liitteet.

Kaupunginhallitukselle ja sosiaali- ja terveystoimelle osoitettuja avustushakemuksia vuodelle 2024 saapui yhteensä 172 järjestöltä. Pelastustoimelle osoitettuja hakemuksia vuodelle 2024 saapui hakuajaksi mennessä yhdeltä järjestöltä.

Kolme avustushakemusta saapui myöhässä. Jos hakemusta ei ole toimitettu määräajaksi mennessä, on hakemus myöhästynyt. Kaupungin avustusten yleisohjeen mukaan myöhästyneet hakemukset tulee hylätä. Avustuksesta päättävä toimielin tekee hylkäävän päätöksen.

Avustusten jakamisessa noudatettavat ohjeet ja periaatteet

Avustusesityksen valmistelussa noudatettiin asian liitteenä 5 olevaa Helsingin kaupungin avustusten yleisohjetta (kaupunginhallitus 28.10.2019 § 723). Lisäksi kaupunginhallitus päätti 26.9.2022 § 661 avustuskriteerit (liite 4), jotka täydentävät kaupungin avustusten yleisohjeita.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan valtion yleiskatteellisella rahoituksella avustettavien toimintojen arvioinnissa on tunnistettu toimintoja, joiden on katsottu olevan merkittävässä ja kriittisessä roolissa sosiaali- ja terveydenhuollon lakisäätöiden palvelutoimintojen täydentämisessä ja turvaamisessa kohdennettuna haavoittuvassa asemassa oleville helsinkiläisille. Avustuksilla tuetaan hyvinvointia ja terveyttä edistävää sekä hyvinvointi- ja terveyseroja kaventavaa, korjaavaa tai kuntouttavaa yksilö- tai ryhmämuotoista auttamistoimintaa järjestöissä.

Sekä kunnalla että hyvinvointialueella on tehtävänä hyvinvoinnin edistäminen. Valtionperinnöistä ja kaupunginhallituksen avustusmäärärahoista rahoitettavien avustettavien toimintojen arvioinnissa on tunnistettu toimintoja, jotka tukevat kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävää ja tavoitteita.

Pelastustoiminnan avustusten arvioinnissa on noudatettu periaatetta, jonka mukaan jaettavien avustusten toiminnan tulee kytkeytyä onnettomuuksien ehkäisyyn, pelastustoimintaan tai väestönsuojelun edistämiseen Helsingin kaupungissa.

Avustuksiin käytettävissä oleva rahoitus

Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan myöntämiin järjestöjen avustuksiin on käytettävissä vuonna 2024 yhteensä 6 000 000 euroa seuraavasti:

Talousarviokohdalle 5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut ovat varattu 1 000 000 euroa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestöavustuksiin. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestötoimijoille kohdennetaan avustusmäärärahasta 913 500 euroa ja pelastustoimen toimintaa täydentävälle järjestölle 86 500 euroa.

Kunta-Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksiin on varattu yhteensä 5 000 000 euroa, josta 1 000 000 euroa on varattu talousarviokohdalle 1 30 02 Kaupunginhallituksen avustukset ja 4 000 000 euroa talousarviokohdalle 1 30 03 Valtionperinnöt. Kunta-Helsingin avustuksista päättää kaupunginhallitus. Kaupunginhallituksen avustusmäärärahasta on jätetty esityksessä sitomatta 50 000 euroa kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Avustukset ovat harkinnanvaraisia ja perustuvat käytettävissä olevaan määrärahaan. Valtiolta saatu rahoitus Helsingille sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluihin on tiukka. Tämän vuoksi joidenkin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimintaa täydentävien hakijoiden avustussummaa esitetään vähennettäväksi tai lakkautettavaksi verrattuna vuoden 2023 päätökseen. Sote-uudistukseen liittyvän rahoitusmallin sekä toimialalla sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden järjestämisessä todetun taloudellisen sopeuttamistarpeen vuoksi avustusmääräraha on asetettu osaksi talouden muutosohjelmaa. Muutosohjelman tavoitteena on vähentää sotepesta myönnettävien avustusten määrärahaa sekä arvioida avustusten kohdentumista.

Edellisen avustuksen käytön valvonta

Hakemusten käsittelyn yhteydessä selvitettiin hakijalle myönnetyn edellisen avustuksen käyttö. Edelliseksi avustukseksi katsottiin vuodelle 2022 myönnetty avustus. Uuden avustuksen saamisen edellytyksenä on kaupungin ohjeen mukaisesti, että edellisen avustuksen käyttö on raportoitu ja todettu asianmukaiseksi. Mikäli näin ei ole, niin hakemus esitetään hylättäväksi.

Osana avustusten käytönvalvontaa tehdään myös kuudelle järjestölle, joille on myönnetty avustusta vuonna 2022, pistokoeluontoiset tarkastukset yhteistyössä KPMG Oy:n kanssa. Valvontakäynnit ja raportit valmistuvat vuoden loppuun mennessä. Avustusesitys valvontakohteiden osalta on ehdollinen, kunnes saadaan tarkastusraportit. Jos toiminta ei täytä kaupungin avustusten yleisiä avustusohjeita ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan avustuksille asetettuja kriteereitä, avustusta ei voida myöntää.

Käyttöselvityksen yhteydessä laadittiin taulukot, joissa on kuvattu hakijoiden vuoden 2022 tilikauden tulos, tase, taseen oma pääoma 2022 ja omavaraisuusaste (%). Taulukko on asian liitteenä kaksi. Taloustietoja ei ole merkitty, mikäli yhdistyksellä ei ole ollut rahaliikennettä vuonna 2022, taloustietoja ei ole saatu tai niissä on epäselvyyksiä.

Omavaraisuusasteprocentin laskukaava on seuraava: taseen oma pääoma jaettuna taseen kokonaissummalla ja kerrottuna 100:lla. Omavaraisuusasteen tulkinta on Yritystutkimus ry:n mukaan seuraava: yli 40 % hyvä, 20–40 % tyydyttävä ja alle 15 % heikko. Mikäli hakijan taloudellisessa tilanteessa tai toimintakäytännöissä havaittiin uhkia tai riskejä (esimerkiksi vuodesta toiseen heikkenevä taloudellinen tilanne), niin näihin pyydetään kiinnittämään huomiota.

Avustusehdotuksen laatiminen ja hakemusten hylkäysperusteet

Avustusehdotusta laadittaessa selvitettiin, tuottaako avustuksen hakija sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle ostopalveluja ja mitkä eri tahot avustavat järjestöä. Avustus esitetään hylättäväksi, mikäli avustettavaksi haettu toiminta ei sisälly sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen avustusten jakoperusteisiin tai jos hylkäämiseen on muu painava syy.

Hylkäysesitysten perusteita ovat myös pakollisten liitteiden puuttuminen, liitteiden puutteellisuus, tietojen virheellisyys tai epäluotettavuus sekä puutteet järjestön hallinnollisissa menettelyissä.

Avustusta ei myönnetä toimintaan, jossa on osallistumismaksu. Avustusmäärärahat on kohdennettu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lakisääteistä toimintaa tukevaan ja täydentävään toimintaan.

Jotkin avustettavat toiminnot sijoittuivat jaottelussa kunnan ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tehtävien rajapinnalle. Näiden toimintojen hakijakohtaisissa perusteluissa on kirjaus ”Avustus tulee käyttää kunnan vastuulla olevaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön. Avustusta ei saa käyttää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämisvastuulla oleviin, ostamiin tai avustamiin palveluihin tai toimintoihin. Mikäli avustuksen kohteena on osin tai kokonaan edellä mainitut sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelut tai toiminnot, avustuksensaajan tulee neuvotella avustuksen uudelleen kohdentamisesta kaupungin kanssa”. Järjestöt raportoivat toiminnasta avustuksen käytönvalvonnan yhteydessä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan avustusehdotuskokonaisuus muodostuu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen pitkäaikaisista järjestöyhteistyökumppaneista, joita on avustettu jo useita vuosia. Avustettavaksi ehdotettu toiminta tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen,

kaupunkistrategian sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen tavoitteita ja lakisääteisiä tehtäviä. Avustusten arvioinnissa on hyödynnetty toimialan asiantuntijoiden asiantuntemusta.

Avustusehdotuksen avustussummat järjestöille perustuvat vuoden 2023 päätöstasoon. Määrärahan supistuessa avustettavia summia järjestöille ei voida esittää korotettavaksi edellisvuoteen verrattuna. Avustusehdotusta on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian avustustiimin kanssa. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan määrärahasta avustettavaksi esitetyt järjestötoimijat ovat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluiden kannalta olennaisia ja täydentävät lakisääteisiä tehtäviä. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan avustuksia esitetään kohdennettavaksi päihde- ja mielenterveyskuntoutujien tukeen ja auttamistyöhön, kriisissä ja ongelmatilanteessa annettava tukeen ja neuvontaan eri kohderyhmille, omaishoitoa tukevaan toimintaan sekä varautumiseen, väestönsuojeluun ja riskien ennaltaehkäisemiseen.

Uusien avustushakemusten osalta voidaan todeta, että ne eivät sisältäneet sen kaltaista uutta toimintaa, joka olisi riittävästi tukenut toimialan tavoitteita. Kohderyhmien haavoittuvuus huomioiden jo avustettavan toiminnan jatkuvuutta tulee tasapuolisesti tukea.

Esityksessä on tarkennettu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustusten ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen avustusten välistä rajapintaa verrattuna vuodelle 2023 myönnettyihin avustuksiin. Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustusten kokonaisuuteen on tunnistettu kuuluvaksi vertais- ja vapaaehtoistoiminta, matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoiminta, osallisuutta edistävä toiminta sekä kansanterveysjärjestöjen yleinen ennaltaehkäisevä neuvonta ja ohjaus hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä leiri-toiminta.

Kaupunginhallituksen myöntämissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustusten tarkastelussa on huomioitu Helsingin kaupungin strategian ja hyvinvointisuunnitelman painopisteitä. Esityksessä on priorisoitu avustuskriteerien mukaista välitöntä ennaltaehkäisevää auttamista ja tukemistoimintaa, joiden on katsottu erityisesti ehkäisevän avustusten kohderyhmien ajautumista raskaampiin sosiaali- ja terveystalvuihin tai ehkäisevän lisäresursointitarvetta muihin kunta-Helsingin palveluihin esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaaajan toimialoilla. Avustusesityksessä on esitetty leikkauksia eräiden järjestöjen avustuksiin verrattuna vuonna 2023 myönnettyihin avustuksiin sekä esitetty lakkautettavaksi kokonaan eräitä avustuskohhteita.

Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksista esitetään lakkautettavaksi sellaiset, jotka eivät kuulu selvästi

avustuskokonaisuuden sisään tai jos toiminta on maksullista sen käyttäjälle. Tällaista toimintaa ovat omakotitalkkaritoiminta ja eräät työllisyyttä edistävät kurssi- ja koulutustoiminnat. Avustuksia esitetään myös lakkautettavaksi ikääntyneiden yhdistysten jäsenille suunnattujen säännöllisten kuukausitapaamisten tilakulujen osalta ja hakijat ohjataan käyttämään kaupungin maksuttomia tiloja.

Kaupunginkanslia jatkaa vuonna 2023 aloitettua kaupungin avustustoiminnan kehittämistä, johon kuuluu muun muassa keskushallinnon ja toimialojen avustustilajia, tavoitteita ja kriteereitä koskevan kokonaiskuvan tarkentaminen, avustusviestintä ja avustusten valmistelu avustettavan toiminnan vaikuttavuuden, yleishyödyllisyyden ja hakijan omavaraisuuden näkökulmasta. Tavoitteena on selkiyttää kaupunkitasoisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustamisen kokonaisuutta ja avustusten kohdentumista kunta-Helsingissä ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan Kestävän kasvun hankkeessa (2023–2025) Helsingissä kehitetään ja käyttöön otetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukonsepti (jäljempänä hyte-palvelukonsepti). Hyte-palvelukonseptin mallilla pyritään ehkäisemään niiden kuntalaisten ohjautuminen sote-palveluihin, jotka hyötyvät paremmin esim. kulttuuri- tai liikuntapalveluista tai järjestötoiminnasta, ja tukemaan erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluihin osallistumista osana palvelujen kokonaisuutta.

Osana hyte-palvelukonseptia luodaan uusi digitaalinen hyte-palvelutarjotin, joka kokoaa hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut ja toiminnot asiakkaiden ja ammattilaisten helposti löydettäväksi. Kolmannen sektorin toimijoilla on mahdollisuus ilmoittaa toimintaansa joko palvelutietovarannon (jäljempänä PTV) tai Lähellä.fi-palvelun kautta. Molempien verkkotietovarantojen käyttöön on saatavilla koulutusta. Kestävän kasvun hankkeen yhteistyökumppani HyTe ry tarjoaa tukea Lähellä.fi-palvelun käyttöön ja Digi- ja väestötietovirasto järjestää PTV-koulutuksia.

Kaupunki kannustaa ja suosittaa avustuksia saavia järjestöjä ilmoittamaan toiminnastaan digitaalisella palvelutarjottimella. Palvelutarjotin tarjoaa järjestöille maksutonta näkyvyyttä asukkaiden ja julkisen sektorin suuntaan. Tieto palveluista ja toiminnasta saavuttaa kohderyhmää laajasti. Hyte-palvelutarjotinta voidaan hyödyntää palveluohjauksen välineenä, jolloin asiakkaita voidaan ohjata heille sopiviin palveluihin. Toimijat tavoittavat paremmin toimintansa kohderyhmän ja saavat lisää osallistujia toimintaansa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan päätettäväksi esitettävät hakemukset ja päätösehdotukset myönnettävistä avustuksista käyttötarkoituksineen on kuvattu liitteessä 1, jossa hakemukset esitetään kohderyhmittäin. Liite 2 sisältää hakijoiden taloustiedot. Liitteessä 3 esitetään kohderyhmittäin koontina avustuskokonaisuuden 6 000 000 euron jakautuminen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen valtion yleiskatteellisesta rahoituksesta myönnettävien avustusten sekä valtionperinnöistä ja kaupunginhallituksen avustismäärärahoista myönnettävien kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustusten välillä.

Liitetaulukoissa sarakkeen otsikossa "Ehdotettu sote ja pela 2024" ja otsikossa "Käyttötarkoitus tai hylkäysperuste 2024 sote ja pela" viitataan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yleiskatteellisesta rahoituksesta esitettäviin avustuksiin. Sarakkeen otsikoissa "Ehdotettu hyte 2024" ja "Käyttötarkoitus tai hylkäysperuste hyte 2024" viitataan kunta-Helsingin valtionperinnöistä ja kaupunginhallituksen avustismäärärahoista esitettäviin avustuksiin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen on mahdollista tukea ja täydentää kuntatoimijoiden palveluja ja tätä kautta lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Järjestöjen taloudellisella avustamisella voidaan edesauttaa järjestöjen toimintaa.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Titta Reunanen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 09 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Marianne Neijonen, koordinaattori, puhelin: 09 310 29263
marianne.neijonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan avustukset vuodelle 2024
- 2 Taloustiedot hyte ja sotepe -avustukset 2024
- 3 Koonti hyte ja sotepe -avustusesitys 2024
- 4 Avustuskriteerit sotepe ja hyte
- 5 Kaupungin avustusten yleisohjeet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Otteet

12.12.2023

Asia/3

Ote
Hakijat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta
Liite 1
Liite 4
Liite 5

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 28.11.2023 § 233